

Conservatori

PROFESSIONAL DE MÚSICA I DANSA D'EIVISSA I FORMENTERA

Catalina Bufí

VIOLA

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 2025-26

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. ORGANITZACIÓ DE L'ESTUDI PERSONAL DE L'ALUMNE	2
3. HIGIENE PERSONAL I MANTENIMENT DE LA VIOLA I DE L'ARC	4
4. PRIMER CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	4
4.1 Objectius 1rEP	4
4.2 Continguts 1rEP	6
Seqüenciació orientativa per trimestres	6
4.3 Avaluació i Qualificació 1rEP	9
4.4 Materials i recursos orientatius 1rEP	9
5. SEGON CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	12
5.1 Objectius 2nEP	12
5.2 Continguts 2nEP	14
Seqüenciació per trimestres	14
5.4 Materials i recursos orientatius 2nEP	17
6. TERCER CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	20
6.1 Objectius 3rEP	20
6.2 Continguts 3rEP	22
Seqüenciació per trimestres	22
6.3 Avaluació i Qualificació 3rEP	25
6.4 Materials i recursos orientatius 3rEP	26
7. QUART CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	30
7.1 Objectius 4tEP	30
7.2 Continguts 4tEP	31
Seqüenciació per trimestres	31
6.3 Avaluació i Qualificació 4tEP	35
6.4 Materials i recursos orientatius 4tEP	35
8. CINQUÈ CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	39
8.1 Objectius 5èEP	39
8.2 Continguts 5èEP	40
Seqüenciació per trimestres	40
8.3 Avaluació i Qualificació 5èEP	42
8.4 Materials i recursos orientatius 5èEP	43
9. SISÈ CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA	47
9.1 Objectius 6èEP	47
9.2 Continguts 6èEP	48
Seqüenciació per trimestres	48
8.3 Avaluació i Qualificació 6èEP	50
9.4 Materials i recursos orientatius 5èEP	51
10. CRITERIS DE PROMOCIÓ I PERMANÈNCIA	54

10.1 RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURES PENDENTS I AVALUACIÓ A SETEMBRE	55
10.2 PROVA SUBSTITUTÒRIA D'AVALUACIÓ	56
10. METODOLOGIA	57
11. TUTORIES	59
12. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	60
12. ACTIVITATS	61
13.RECURSOS TIC	61
15. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ	61

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta Programació Didàctica comprèn la seqüenciació dels diversos aspectes del currículum de manera orientativa, de manera que les classes de viola es puguin desenvolupar sota una planificació i ordenació que estructura allò que es pretén aconseguir i com durant el període d'Ensenyaments Professionals. Per tant, ha estat elaborada tenint en compte els elements curriculars sobre els ensenyaments professionals de música emesos per l'Administració educativa, en concret el Decret 36/2018, de 9 de novembre pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments professionals de música. De totes maneres, aquestes pautes no han de limitar el camp d'acció del professor, sinó més bé, servir com a fil conductor del procés d'ensenyament i aprenentatge.

2. ORGANITZACIÓ DE L'ESTUDI PERSONAL DE L'ALUMNE

La música, com qualsevol disciplina artística, requereix un treball i una dedicació constant. Per tant, s'ha de disposar de temps diari i és imprescindible que els alumnes i els pares o tutors dels menors d'edat, s'impliquen en la confecció d'un horari setmanal factible. Aquest horari ha de permetre disposar tant de temps d'esplai com de temps per a l'estudi instrumental.

Si sumem les hores que suposa l'assistència a l'educació obligatòria més les hores dedicades a fer "els deures", les hores d'assistència al conservatori i el temps d'estudi mínim (tenint en compte que la viola no és l'única assignatura), ens adonem que suposa una càrrega lectiva importantíssima. Per tant, cal planificar de forma realista quines activitats es poden compatibilitzar per poder respondre de forma responsable a les exigències de cada una d'elles.

És necessari dur tot el material de classe, com són instrument (viola i arc) en la funda, partitures, llibres, mètodes, agenda de l'alumnat, resina, coixinet, llapis, goma, etc.

Recursos materials necessaris per al treball a casa:

- Viola i arc en bones condicions
- Metrònom/afinador.

- Joc de cordes de recanvi i resina
- Faristol.
- Mirall.
- Recursos Bibliogràfics: llibres de lectura, partitures, mètodes, estudis, articles, obres, etc.
- Llapis i goma
- Consulta del Google Classroom de la classe de viola

3. HIGIENE PERSONAL I MANTENIMENT DE LA VIOLA I DE L'ARC

Per mantenir la viola en unes bones condicions s'haurà de:

- Netejar la resina que ha quedat a les cordes i a la tapa superior de la viola després de tocar.
- Canviar les cordes quan sigui necessari.
- Dur un joc de cordes de recanvi.

Per mantenir l'arc en unes bones condicions s'haurà de:

- Destensar-lo després de tocar.
- Posar resina cada vegada que sigui necessari.
- Netejar la vara després de tocar amb un drap eixut.
- Canviar-li les crins quan sigui necessari.

És necessari assistir a classe amb unes normes d'higiene mínimes. El mateix mecanisme de la viola obliga a dur les mans ben netes i les ungles curtes.

4. PRIMER CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

4.1 Objectius 1rEP

1. Refermar una correcta posició corporal, una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc
2. Iniciar-se en la valoració de la importància de la psicomotricitat en el desenvolupament de la tècnica.
3. Iniciar-se en la comprensió i aplicació dels coneixements formals, harmònics i estètics del repertori violístic
4. Desenvolupar hàbits autònoms, correctes i eficaços d'estudi.
5. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en el registre que coneix de la viola.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol. Llegir partitures adequades al nivell amb regularitat i precisió.
7. Perfeccionar l'execució d'escalles i arpegis fins a dues octaves en diferents velocitats i articulacions.
8. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant una correcta distribució i direcció de l'arc. Desenvolupar els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Ampliar el coneixement dels cops d'arc bàsics (legato, détaché, martelé...) i la seva combinació en diferents articulacions i velocitats. Continuar l'estudi de l'spiccato.
10. Refermar la digitació i afinació de les tres primeres posicions. Desenvolupar els canvis de posició, l'estudi de la 4a posició i iniciar el treball de la 5a posició. Treballar els plans del colze esquerre.
11. Desenvolupar la velocitat de mà esquerra. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.
12. Interpretar estudis i/o peces breus en dobles cordes i amb acords de 3 i 4 sons.
13. Continuar el treball i estudi del vibrat

14. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
15. Desenvolupar la pràctica improvisada
16. Iniciar-se en l'escolta, valoració i interpretació d'obres de llenguatge musical contemporani.
17. Interpretar estudis i repertori violístic de forma individual.
18. Interpretar en públic de forma individual i amb acompanyament.
19. Adquirir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa

4.2 Continguts 1rEP

Seqüenciació orientativa per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Perfeccionament dels canvis de posició
6. Desenvolupament de la 4a posició i el primer harmònic. Iniciació del treball de la 5a posició.
7. Treball de la digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 5a posició.
8. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.

12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
14. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Desenvolupament del treball de dobles cordes i acords de 3 sons. Iniciació als acords de 4 sons.
6. Perfeccionament dels cops d'arc bàsics amb l'ús de distintes articulacions i desplaçaments en les diferents zones de l'arc. Desenvolupar l'picatto.
7. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
8. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
9. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
10. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat.
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
14. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
6. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
7. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
8. Desenvolupament de la velocitat, articulació i independència dels dits de la mà esquerra. Treball dels trinats i ornaments més comuns.
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat.
10. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
11. Iniciació a tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
14. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.

4.3 Avaluació i Qualificació 1rEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

VIOLA 1EP

Concepte	Nivells				
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escales, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats (20%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte		Nivells			
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (4%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (1%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta dificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte		Nivells			
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació (10%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

4.4 Materials i recursos orientatius 1rEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudios melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.
- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudios op.32, I y II parte, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudios op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.
- Estudios, B. Volmer (selección). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music

- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed ABRSM.
- Concert en Sol Major, G.P. Telemann. Ed. Bärenreiter. S
- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch. Conciertos, Seitz, Rieding.
- Suite n.1 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwoða. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.

5. SEGON CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

5.1 Objectius 2nEP

1. Refermar una correcta posició corporal, una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc. Assolir amb correcció la col·locació de la mà dreta al taló (flexibilitat dels dits), desenvolupar amb fluïdesa el moviment del colze a la meitat superior i a la meitat inferior.
2. Continuar la conscienciació i valoració de la importància de la psicomotricitat en el desenvolupament de la tècnica.
3. Iniciar-se en la comprensió i aplicació dels coneixements formals, harmònics i estètics del repertori violístic
4. Refermar hàbits autònoms, correctes i eficaços d'estudi.
5. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en el registre que coneix de la viola. Aprofundir el treball sobre la millora de l'afinació tenint en compte la tonalitat.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol. Llegir partitures adequades al nivell amb regularitat i precisió.
7. Perfeccionar l'execució d'escala i arpegis fins a dues octaves en diferents velocitats i articulacions.
8. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant una correcta distribució i direcció de l'arc. Desenvolupar els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Ampliar el coneixement dels cops d'arc bàsics (legato, détaché, martelé...) i la seva combinació en diferents articulacions i velocitats. Continuar l'estudi de l'spiccato i la seva combinació amb altres cops.
10. Refermar la digitació i afinació de les 5 primeres posicions. Desenvolupar els canvis de posició fins a 5a posició i iniciar el treball de la 6a posició. Treballar els plans del colze esquerre.
11. Desenvolupar la velocitat de mà esquerra. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.

12. Desenvolupar l'estudi de les dobles cordes: terceres, sisenes i vuitenes, i dels acords de 3 i 4 sons
13. Conèixer altres moviments dels dits de la mà esquerra com els cromatismes.
14. Continuar el treball i estudi del vibrat
15. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
16. Desenvolupar la pràctica improvisada
17. Continuar l'escolta, valoració i interpretació d'obres de llenguatge musical contemporani.
18. Interpretar estudis i repertori violíctic de forma individual.
19. Interpretar en públic de forma individual i amb acompanyament.
20. Iniciar a afinar la viola d'òda amb clavilles i tensors.
21. Canviar les cordes del seu propi instrument.
22. Adquirir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa

5.2 Continguts 2nEP

Seqüenciació per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Desenvolupament del treball de dobles cordes i acords de 3 i 4 sons.
6. Perfeccionament dels canvis de posició fins a 6a posició.

7. Desenvolupament i treball de la digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 5a posició. Iniciació del treball de la 6a posició.
8. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
14. Cura i manteniment de l'instrument.
15. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Perfeccionament dels cops d'arc bàsics amb l'ús de distintes articulacions i desplaçaments en les diferents zones de l'arc. Desenvolupar l'spicatto.
6. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
7. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.

8. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat.
10. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
11. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
12. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
13. Cura i manteniment de l'instrument.
14. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra.
5. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
6. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
7. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell
8. Desenvolupament de la velocitat, articulació i independència dels dits de la mà esquerra. Treball dels trinats i ornaments més comuns.
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat.
10. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
11. Iniciació a tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs

13. Estratègies d'autocontrol davant la interpretació amb públic
14. Cura i manteniment de l'instrument.
15. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.

5.3 Avaluació i Qualificació 2nEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

VIOLA 2EP

Concepte	Nivells				
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escala, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats (20%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (4%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (1%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta deificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació (10%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

5.4 Materials i recursos orientatius 2nEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudios melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- Estudios de dobles cuerdas op. 32, H. Sitt. Ed. Kunzelmann.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.
- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudios op.32, I i II part, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudios op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.
- 42 Estudi per violino, R. Kreutzer (edició de viola)

- Estudis, B. Volmer (selección). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music
- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- 15 Estudis op.68 per a dos violes, C. Dancla.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed ABRSM.
- Concert en Sol Major, G.P. Telemann. Ed. Bärenreiter. S
- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch. Conciertos, Seitz, Rieding.
- Suite n.1 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwoda. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.
- Sonata en sol menor, H. Eccles.
- Follia, A. Corelli.
- Sonata "Billiard", F. Giardini. Ed. IMC.
- Sonata en Mib Mayor, J. Wanhal. Ed Doblinger.
- Dos piezas al estilo antiguo, C. Espejo. Ed. Henry Lemoine.
- Nocturno op.11 nº2, A. Rubinstein.
- Peces de fantasia, C. Reinecke. Ed. Amadeus
- Concert en si menor, G.F. Händel. Ed. Max Eschig

6. TERCER CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

6.1 Objectius 3rEP

1. Refermar una correcta posició corporal, una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc. Assolir amb correcció la col·locació de la mà dreta al taló (flexibilitat dels dits), desenvolupar amb fluïdesa el moviment del colze a la meitat superior i a la meitat inferior.
2. Continuar la conscienciació i valoració de la importància de la psicomotricitat en el desenvolupament de la tècnica.
3. Continuar el desenvolupament en la comprensió i aplicació dels coneixements formals, harmònics i estètics del repertori violístic
4. Refermar hàbits autònoms, correctes i eficaços d'estudi.
5. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en el registre que coneix de la viola. Aprofundir el treball sobre la millora de l'afinació tenint en compte la tonalitat.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol. Llegir partitures adequades al nivell amb regularitat i precisió.
7. Perfeccionar l'execució d'escala i arpegis fins a dues octaves en diferents velocitats i articulacions. Iniciar les escales en tres octaves, d'una octava en una sola corda i les escales en octaves.
8. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant una correcta distribució i direcció de l'arc. Desenvolupar els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Ampliar el coneixement dels cops d'arc bàsics (legato, détaché, martelé...) i la seva combinació en diferents articulacions i velocitats. Continuar l'estudi de l'spiccato i la seva combinació amb altres cops.
10. Refermar la digitació i afinació de les 6 primeres posicions. Desenvolupar els canvis de posició fins a 6a posició i iniciar el treball de la 7a posició. Treballar els plans del colze esquerre.
11. Desenvolupar la velocitat de mà esquerra i independència dels seus dits. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.

12. Desenvolupar l'estudi de les dobles cordes (terceres, sisenes i vuitenes) i dels acords de 3 i 4 sons. Iniciar l'estudi de quartes i cinquenes, com també del bariolatge.
13. Conèixer altres moviments dels dits de la mà esquerra com els cromatismes i extensions.
14. Continuar el treball i estudi aplicat al repertori del vibrat.
15. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
16. Desenvolupar la pràctica improvisada
17. Desenvolupar l'escolta, valoració i interpretació d'obres de llenguatge musical contemporani.
18. Interpretar estudis i repertori violístic de forma individual.
19. Interpretar en públic de forma individual i amb acompanyament.
20. Desenvolupar la correcta afinació de la viola d'oïda amb clavilles i tensors.
21. Potenciar el canvi de cordes autònom del seu propi instrument.
22. Adquirir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa.

6.2 Continguts 3rEP

Seqüenciació per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Introducció a les escales de 3 octaves, d'una octava en una corda i d'escales en octaves.

6. Desenvolupament del treball de dobles cordes i acords de 3 i 4 sons. Iniciació a les quartes, cinquenes i bariolatge.
7. Perfeccionament dels canvis de posició fins a 7a posició.
8. Desenvolupament i treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 6a posició. Iniciació del treball de la 7a posició.
9. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
10. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
11. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Perfeccionament dels cops d'arc bàsics amb l'ús de distintes articulacions i desplaçaments en les diferents zones de l'arc. Desenvolupar l'spicatto.

6. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
7. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
8. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori.
10. Anàlisi interpretativa del repertori.
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
14. Cura i manteniment de l'instrument.
15. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
16. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
6. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.

7. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
8. Desenvolupament de la velocitat, articulació i independència dels dits de la mà esquerra. Treball dels trinats i ornaments més comuns.
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori.
10. Anàlisi interpretativa del repertori.
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
12. Continuació del treball de tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

6.3 Avaluació i Qualificació 3rEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

VIOLA 3EP

Concepte	Nivells				
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escales, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats. Lectura combinada en clau de Do i Sol i la correspondència de les notes amb la digitació de la mà esquerra. (15%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). Desenvolupament de l'picatto. (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell (digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 5ª posició). Desenvolupament i aplicació del vibrato. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (4%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (1%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta dificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació. Treball de coordinació, equilibri sonor i afinació en conjunt (pianista). (15%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

6.4 Materials i recursos orientatius 3rEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudis melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- Estudis de dobles cordes op. 32, H. Sitt. Ed. Kunzelmann.
- Advanced scales & double stops, L. Mogill. Ed. G. Schirmer Inc.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.

- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudis op.32, I i II part, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudis op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.
- 42 Estudi per violino, R. Kreutzer (edició de viola)
- Estudis, B. Volmer (selecció). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music
- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- 15 Estudis op.68 per a dos violes, C. Dancla.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed ABRSM.
- Concert en Sol Major, G.P. Telemann. Ed. Bärenreiter. S
- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch. Conciertos, Seitz, Rieding.
- Suite n.1, 2, 3 i 4 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwoda. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.
- Sonata en sol menor, H. Eccles.
- Follia, A. Corelli.
- Sonata "Billiard", F. Giardini. Ed. IMC.
- Sonata en Mib Major, J. Wanhal. Ed Doblinger.
- Sonata en Sib Major, Stamitz. Ed.Schott
- Dos piezas al estilo antiguo, C. Espejo. Ed. Henry Lemoine.
- Nocturno op.11 n°2, A. Rubinstein.
- Beau Soir, C. Debussy. Ed. IMC.
- Peces de fantasia, C. Reinecke. Ed. Amadeus
- Concert en si menor, G.F. Händel. Ed. Max Eschig
- Concert en Do m, H. Casadesus (J.Chr.Bach). Ed. Salabert
- Concert en Do Major, Joseph Schubert. Ed. Schott

- Concert en Re Major, I. Pleyel. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Re Major, Zelter. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Do Major, J. Wanhel. Ed. IMC.

7. QUART CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

7.1 Objectius 4tEP

1. Refermar una correcta posició corporal, una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc. Assolir amb correcció la col·locació de la mà dreta al taló (flexibilitat dels dits), desenvolupar amb fluïdesa el moviment del colze a la meitat superior i a la meitat inferior.
2. Continuar la conscienciació i valoració de la importància de la psicomotricitat en el desenvolupament de la tècnica.
3. Continuar el desenvolupament en la comprensió i aplicació dels coneixements formals, harmònics i estètics del repertori violístic
4. Refermar hàbits autònoms, correctes i eficaços d'estudi.
5. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en el registre que coneix de la viola. Aprofundir el treball sobre la millora de l'afinació tenint en compte la tonalitat.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol. Llegir partitures adequades al nivell amb regularitat i precisió.
7. Ampliar l'execució d'escala i arpegis fins a dues octaves en diferents velocitats i articulacions. Continuar el treball de les escales en tres octaves, d'una octava en una sola corda. Iniciar les escales en dobles cordes.
8. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant una correcta distribució i direcció de l'arc. Desenvolupar els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Ampliar el coneixement dels cops d'arc bàsics (legato, détaché, martelé...) i la seva combinació en diferents articulacions i velocitats. Continuar l'estudi de l'spiccato i la seva combinació amb altres cops.

10. Refermar la digitació i afinació de les 7 primeres posicions. Desenvolupar els canvis de posició fins a 7a posició i iniciar el treball de la 8a posició. Treballar els plans del colze esquerre.
11. Desenvolupar la velocitat de mà esquerra i independència dels seus dits. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.
12. Desenvolupar l'estudi de les dobles cordes, del bariolatge i dels acords de 3 i 4 sons.
13. Conèixer altres moviments dels dits de la mà esquerra com els cromatismes i extensions.
14. Continuar el desenvolupament i treball aplicat al repertori del vibrat.
15. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
16. Desenvolupar la pràctica improvisada
17. Desenvolupar l'escolta, valoració i interpretació d'obres de llenguatge musical contemporani.
18. Interpretar estudis i repertori violístic de forma individual.
19. Interpretar en públic de forma individual i amb acompanyament.
20. Desenvolupar la correcta afinació de la viola d'oïda amb clavilles i tensors.
21. Potenciar el canvi de cordes autònom del seu propi instrument i correcció del pont, si escau.
22. Adquirir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa.

7.2 Continguts 4tEP

Seqüenciació per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.

3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales de 3 octaves, d'una octava en una corda. Iniciació a les escales en dobles cordes.
6. Desenvolupament del treball de dobles cordes, bariolatge i acords de 3 i 4 sons.
7. Perfeccionament dels canvis de posició fins a 8a posició.
8. Desenvolupament i treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 7a posició. Iniciació del treball de la 8a posició.
9. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
10. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
11. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
12. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori.
13. Anàlisi interpretativa del repertori.
14. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
15. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
16. Cura i manteniment de l'instrument.
17. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
18. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.

3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales de 3 octaves, d'una octava en una corda. Iniciació a les escales en dobles cordes.
6. Perfeccionament dels cops d'arc bàsics amb l'ús de distintes articulacions i desplaçaments en les diferents zones de l'arc. Desenvolupar l'spicatto.
7. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
8. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
9. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
10. Desenvolupament de la velocitat, articulació i independència dels dits de la mà esquerra. Treball dels trinats i ornaments més comuns.
11. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori.
12. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
13. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
14. Cura i manteniment de l'instrument.
15. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
16. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Perfeccionament de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc: col·locació de la viola, relaxació, respiració i conscienciació d'una actitud corporal correcta per aconseguir una expressió musical adequada, treball per a aconseguir un major control muscular i coordinació de moviments.

3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc (flexibilitat dels dits de la mà dreta, dit gros relaxat, dit petit rodó, bon funcionament del colze, relació punt de contacte-velocitat i pes i la seva aplicació).
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol i la correspondència de les notes amb les diferents possibilitats de digitació.
5. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
6. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
7. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell.
8. Desenvolupament de la velocitat, articulació i independència dels dits de la mà esquerra. Treball dels trinats i ornaments més comuns.
9. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori.
10. Anàlisi interpretativa del repertori.
11. Pràctica creativa mitjançant la improvisació d'estructures adequades al nivell.
12. Continuació del treball de tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

6.3 Avaluació i Qualificació 4tEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

VIOLA 4EP

Concepte	Nivells				
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics per arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escales, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats i amb lectura combinada en clau de Do i Sol (15%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). Assoleix el control de l'espacito. (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell (digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins a 6ª posició). Desenvolupa l'aplicació del vibrato. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (4%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (1%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria fragments en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta deificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte		Nivells			
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació. Treball de coordinació, equilibri sonor i afinació en conjunt (pianista). (15%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

6.4 Materials i recursos orientatius 4tEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudis melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- Estudis de dobles cordes op. 32, H. Sitt. Ed. Kunzelmann.
- Advanced scales & double stops, L. Mogill. Ed. G. Schirmer Inc.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.
- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudis op.32, I i II part, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudis op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.

- 42 Estudi per violino, R. Kreutzer (edició de viola)
- Estudis, B. Volmer (selecció). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music
- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- 15 Estudis op.68 per a dos violons, C. Dancla.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed. ABRSM.
- 41 Capricces, op.22, B. Campagnoli. Ed. Peters.
- 12 Estudios, F.A. Hoffmeister. Ed. IMC.
- 16 Estudios-fantasia, L. Fuchs. Ed. IMC.
- Concert en Sol Major, G.P. Telemann. Ed. Bärenreiter. S
- 3 Sonates per a viola da gamba (transcripció), J.S.Bach. Ed. Bärenreiter
- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch. Conciertos, Seitz, Rieding.
- Suite n.1, 2, 3 i 4 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwoda. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.
- Sonata en sol menor, H. Eccles.
- Follia, A. Corelli.
- Sonata "Billiard", F. Giardini. Ed. IMC.
- Sonata en Mib Major, J. Wanhal. Ed. Doblinger.
- Sonata en Sib Major, Stamitz. Ed. Schott
- Dos piezas al estilo antiguo, C. Espejo. Ed. Henry Lemoine.
- Nocturno op.11 n°2, A. Rubinstein.
- Beau Soir, C. Debussy. Ed. IMC.
- Peces de fantasia, C. Reinecke. Ed. Amadeus
- Concert en si menor, G.F. Händel. Ed. Max Eschig
- Concert en Do m, H. Casadesus (J.Chr.Bach). Ed. Salabert
- Concert en Do Major, Joseph Schubert. Ed. Schott
- Concert en Re Major, I. Pleyel. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Re Major, Zelter. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Do Major, J. Wanhal. Ed. IMC.
- Fantasia, J.N. Hummel. Ed. Kunzelmann.

- Meditation, P. Hindemith. Ed. Schott.
- La Parisienne y La Wisconsinian, D. Milhaud. Ed. Heugel et Cie.
- Sonata en Mib M op.5 n°3, J.N. Hummel. Ed. Schott.
- Sonata en Mib M, A. Rolla. Ed. Schott.

8. CINQUÈ CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

8.1 Objectius 5èEP

1. Controlar la posició corporal amb una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc.
2. Desenvolupar l'aplicació dels coneixements teòrics, formals, harmònics i estètics del repertori violístic
3. Ampliar l'autonomia dels hàbits correctes i eficaços d'estudi.
4. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en el registre que coneix de la viola.
5. Aprofundir el treball sobre la millora de l'afinació tenint en compte la tonalitat i les possibilitats de digitació en qualsevol posició.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol amb regularitat i precisió.
7. Ampliar el registre agut amb l'execució d'escales i arpegis
8. Continuar el treball d'escales en diferents velocitats i articulacions.
9. Desenvolupar el treball de les dobles cordes, bariolatge i acords.
10. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant una correcta distribució i direcció de l'arc d'acord amb els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
11. Ampliar la combinació dels cops d'arc en diferents articulacions i velocitats.
12. Desenvolupar la velocitat de mà esquerra i independència dels seus dits. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.
13. Ampliar el coneixement dels cromatismes i extensions.
14. Aplicar amb criteri el vibrat al repertori.
15. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
16. Desenvolupar la pràctica improvisada

17. Interpretar repertori de tots els períodes.
18. Interpretar en públic amb seguretat de forma individual i amb acompanyament.
19. Adquirir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa.

8.2 Continguts 5èEP

Seqüenciació per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Conscienciació de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales de 3 octaves, d'una octava en una corda i d'exercicis en registre agut.
6. Perfeccionament dels canvis de posició.
7. Desenvolupament i treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell i l'estil.
11. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Conscienciació de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.
3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales cromàtiques i en dobles cordes.
6. Perfeccionament dels grans canvis de posició.
7. Desenvolupament i treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell i l'estil.
11. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Conscienciació de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.

3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escala cromàtiques, en dobles cordes i arpegis
6. Perfeccionament dels grans canvis de posició.
7. Desenvolupament i treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Desenvolupament dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell i l'estil.
11. Desenvolupar l'ús i aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.
18. Continuació del treball de tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.

8.3 Avaluació i Qualificació 5èEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

VIOLA 5èEP

Concepte		Nivells			
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics per a arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escapes, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats i amb lectura combinada en clau de Do i Sol (10%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). Desenvolupament combinatiu de cops d'arc (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell (digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins posicions agudes). Desenvolupament i aplicació del vibrato. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (3%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (2%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta deificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació. Treball de coordinació, equilibri sonor i afinació en conjunt (pianista). (20%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

8.4 Materials i recursos orientatius 5èEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudis melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- Estudis de dobles cordes op. 32, H. Sitt. Ed. Kunzelmann.
- Advanced scales & double stops, L. Mogill. Ed. G. Schirmer Inc.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.
- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudis op.32, I i II part, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudis op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.

- 42 Estudi per violino, R. Kreutzer (edició de viola)
- Estudis, B. Volmer (selecció). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music
- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- 15 Estudis op.68 per a dos violes, C. Dancla.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed ABRSM.
- 41 Capricces, op.22, B. Campagnoli. Ed. Peters.
- 12 Estudios, F.A. Hoffmeister. Ed. IMC.
- 16 Estudios-fantasia, L. Fuchs. Ed. IMC.
- 3 Sonates per a viola da gamba (transcripció), J.S.Bach. Ed. Bärenreiter
- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch.
- Concerts de Seitz, Rieding.
- Suite n.1, 2, 3 i 4 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwoda. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.
- Sonata en sol menor, H. Eccles.
- Follia, A. Corelli.
- Sonata "Billiard", F. Giardini. Ed. IMC.
- Sonata en Mib Major, J. Wanhal. Ed Doblinger.
- Sonata en Sib Major, Stamitz. Ed.Schott
- Sonata en re menor, M. Glinka. Ed. Musica Rara.
- Dos piezas al estilo antiguo, C. Espejo. Ed. Henry Lemoine.
- Nocturno op.11 nº2, A. Rubinstein.
- Beau Soir, C. Debussy. Ed. IMC.
- Peces de fantasia, C. Reinecke. Ed. Amadeus
- Concert en si menor, G.F. Händel. Ed. Max Eschig
- Concert en Do m, H. Casadesus (J.Chr.Bach). Ed. Salabert
- Concert en Do Major, Joseph Schubert. Ed. Schott
- Concert en Re Major, I. Pleyel. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Re Major, Zelter. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Do Major, J. Wanhal. Ed.IMC.

- Concert en Re Major, F.A. Hoffmeister. Ed. IMC
- Fantasia, J.N. Hummel. Ed. Kunzelmann.
- Meditation, P. Hindemith. Ed. Schott.
- La Parisienne y La Wisconsinian, D. Milhaud. Ed. Heugel et Cie.
- Sonata en Mib M op.5 n°3, J.N. Hummel. Ed. Schott.
- Sonata en Mib M, A. Rolla. Ed. Schott.

9. SISÈ CURS D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS - VIOLA

9.1 Objectius 6èEP

1. Dominar la posició corporal amb una memòria muscular relaxada i una correcta presa de l'instrument i de l'arc.
2. Aplicar amb criteri els coneixements teòrics, formals, harmònics i estètics al repertori violíctic
3. Assolir hàbits correctes i eficaços d'estudi.
4. Desenvolupar la sensibilitat auditiva per a agafar consciència del so específic del seu propi instrument, davant les diferents possibilitats sonores (dinàmiques i tímbriques) en tot el registre que coneix de la viola.
5. Tenir un control conscient sobre l'afinació tenint en compte la tonalitat i les possibilitats de digitació en qualsevol posició.
6. Combinar la lectura en clau de Do en tercera i Sol amb precisió.
7. Refermar el registre agut de la viola amb l'execució d'escala i arpegis
8. Ampliar el treball d'escala en diferents velocitats i articulacions.
9. Desenvolupar el treball de les dobles cordes, bariolatge i acords.
10. Perfeccionar la qualitat sonora mitjançant el domini de la distribució i direcció de l'arc d'acord amb els conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
11. Combinar cops d'arc en diferents articulacions i velocitats.
12. Controlar la velocitat de mà esquerra i independència dels seus dits.
13. Controlar els trinats i els ornaments més comuns.
14. Ampliar el coneixement dels cromatismes i extensions.
15. Aplicar amb criteri el vibrat al repertori.
16. Perfeccionar la memorització i lectura a primera vista de peces o fragments apropiats al nivell.
17. Desenvolupar la pràctica improvisada

18. Interpretar repertori de tots els períodes.
19. Interpretar en públic un programa amb seguretat de forma individual i amb acompanyament.
20. Assolir una actitud positiva davant la música i la comunitat educativa.

9.2 Continguts 6èEP

Seqüenciació per trimestres

1r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Estabilització de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.
3. Control de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales de 3 octaves, d'una octava en una corda i d'exercicis en registre agut.
6. Assoliment dels canvis de posició.
7. Treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Consolidació dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control conscient de la correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons l'estil.
11. Aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

2n Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Estabilització de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.
3. Control de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escales i arpegis. Treball d'escales cromàtiques i en dobles cordes.
6. Assoliment dels grans canvis de posició.
7. Treball de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Consolidació dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control conscient de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Estudi de l'ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell i l'estil.
11. Aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Generalització de l'autocontrol davant la interpretació amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.

3r Trimestre

1. Perfeccionament dels hàbits d'estudi
2. Estabilització de l'adquisició de moviments relaxats i d'una posició correcta del cos respecte de l'instrument i de l'arc per aconseguir una expressió musical adequada.

3. Perfeccionament de la tècnica de l'arc.
4. Consolidació de la lectura combinada en clau de Do i de Sol en un registre més ampli.
5. Perfeccionament d'escala cromàtiques, en dobles cordes i arpegis
6. Perfeccionament dels grans canvis de posició.
7. Treball autònom de les possibilitats de digitació en totes les formacions de la mà esquerra.
8. Consolidació dels conceptes de punt d'atac, punt de contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri
9. Treball de memorització i lectura a primera vista de fragments en diferents tonalitats i compassos.
10. Control conscient de la sensibilitat auditiva per a una correcta afinació, articulació, mesura i qualitat sonora. Ús de fraseig i dinàmiques segons el nivell i l'estil.
11. Aplicació del vibrat al repertori segons l'estil
12. Anàlisi interpretativa del repertori.
13. Interpretació progressiva d'un repertori adient a les dificultats de curs
14. Interpretació d'un programa amb públic
15. Cura i manteniment de l'instrument.
16. Treball de les obres amb l'acompanyament de piano. Treball de coordinació, equilibri sonor i l'afinació en conjunt.
17. Foment de l'escolta de música de diferents estils, èpoques i cultures, així com de l'assistència a esdeveniments musicals per anar conformant un criteri d'opinió fonamentada d'allò que escolta.
18. Continuació del treball de tècniques pròpies del llenguatge musical contemporani.

9.3 Avaluació i Qualificació 6èEP

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

Concepte		Nivells			
1.1 Utilitza cos de forma equilibrada i coordinada d'acord amb els moviments i esforços requerits per a l'execució instrumental (10%)	Utilitza el cos de manera precisa respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control acurat dels moviments. Pes: 4	Utilitza el cos de manera correcta respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control apropiat dels moviments. Pes: 3	Utilitza el cos de manera adequada respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint un control adient dels moviments. Pes: 2	Mostra dificultats en la utilització del cos respecte a l'instrument (col·locació de la viola, relaxació, respiració i consciència corporal) aconseguint amb dificultats un control limitat dels moviments. Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
2.1. Aplica els coneixements tècnics i teòrics per a arribar a una interpretació adequada mitjançant la pràctica d'escala, arpegis, estudis i repertori en diverses tonalitats i amb lectura combinada en clau de Do i Sol (10%)	Aplica de manera precisa els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 4	Aplica de manera correcta els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 3	Aplica de manera adequada els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 2	Mostra dificultats a l'hora d'aplicar els coneixements tècnics i teòrics del llenguatge musical per arribar a una interpretació adequada Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.1. Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument (cops d'arc, punts d'atac, contacte, velocitat, pes i punt d'equilibri). Desenvolupament combinatiu de cops d'arc (10%)	Coneix i utilitza perfectament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 4	Coneix i utilitza correctament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 3	Coneix i utilitza adequadament les articulacions i possibilitats sonores de l'instrument. Pes: 2	Presenta dificultats en l'assimilació i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
3.2. Demostra sensibilitat auditiva en l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell (digitació en totes les formacions de la mà esquerra fins posicions agudes). Desenvolupament i aplicació del vibrato. (10%)	Demostra precisió en la sensibilitat auditiva de l'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 4	Demostra una sensibilitat auditiva correcta en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 3	Demostra una sensibilitat auditiva adequada en els aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 2	Mostra dificultats en aspectes d'afinació, articulació, mesura i qualitat sonora mitjançant l'ús del fraseig, dinàmiques i canvis de posició segons el nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
4.1. Presenta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument (10%)	Demostra autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 4	Demostra una correcta autonomia i capacitat per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 3	Demostra una autonomia i capacitat adequades per resoldre els problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de resoldre problemes que planteja l'estudi del seu instrument Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.1. Llegeix textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos (3%)	Llegeix de manera precisa textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Llegeix de manera correcta textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Llegeix de manera adequada textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta dificultats per llegir textos musicals a primera vista amb fluïdesa i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
5.2. Mostra fluïdesa i coneixements per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell (2%)	Mostra fluïdesa i coneixements precisos per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 4	Mostra fluïdesa i coneixements correctes per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 3	Mostra fluïdesa i coneixements adients per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 2	Mostra dificultats per abordar la improvisació d'estructures adequades al nivell Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
6.1. Interpreta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent (10%)	Interpreta de manera excel·lent el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 4	Interpreta de manera correcta el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 3	Interpreta de manera adequada el repertori d'acord amb els criteris de l'estil corresponent Pes: 2	Mostra dificultats en la interpretació del repertori i els criteris d'estil que aquest requereix Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
7.1. Interpreta de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos (5%)	Interpreta de manera excel·lent de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 4	Interpreta correctament de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 3	Interpreta adequadament de memòria amb domini i comprensió en diferents tonalitats i compassos Pes: 2	Presenta impediments a l'hora d'interpretar de memòria en diferents tonalitats i compassos Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
8.1. Aborda la interpretació amb autonomia i criteri personal (5%)	Aborda de manera excel·lent la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 4	Aborda de manera correcta la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 3	Aborda de manera adequada la interpretació amb autonomia i criteri personal Pes: 2	Presenta dificultats per interpretar de manera autònoma i amb criteri personal Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

Concepte	Nivells				
9.1. Presenta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts (5%)	Presenta de manera excel·lent un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 4	Presenta de manera correcta un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 3	Presenta de manera adequada un hàbit d'estudi regular i presenta les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 2	Presenta dificultats a l'hora de ser constant en l'estudi autònom i entregar les tasques dintre dels terminis establerts Pes: 1	No aconseguit Pes: 0
10.1 Interpreta en públic obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació. Treball de coordinació, equilibri sonor i afinació en conjunt (pianista). (20%)	Interpreta en públic de manera precisa obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 4	Interpreta en públic de manera correcta obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 3	Interpreta en públic de manera adequada obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 2	Presenta dificultats en la interpretació en públic d'obres representatives del seu nivell amb seguretat i control de la situació Pes: 1	No aconseguit Pes: 0

La qualificació que podrà obtenir l'alumne/a serà d'1 a 10 sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (de 1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

9.4 Materials i recursos orientatius 5èEP

- 60 studies op. 45, F. Wohlfahrt. Ed. Carl Fischer Inc.
- Bratschenschule vol.2, B.Volmer. Ed. Schott
- Escalas y arpeggios, E. Mateu. Ed. Real Musical.
- Estudis melòdics de dobles cordes op. 96, R. Hoffmann. Ed. Viola World Publ.
- Estudis de dobles cordes op. 32, H. Sitt. Ed. Kunzelmann.
- Advanced scales & double stops, L. Mogill. Ed. G. Schirmer Inc.
- School of viola technique, vol.1, H. Schradieck. Ed. IMC.
- L'école du mecanisme pour l'alto, suite I-II, C. Dancla. Ed. Edwin F. Kalmus
- Viola School of Progressive Studies, book IV & V, A. Carse. Ed. Stainer & Bell.
- Changes of position and preparatory scales studies, op. 8, O. Sevcik. Ed. Bosworth.
- Estudis op.32, I i II part, H. Sitt. Ed. Schott, Kunzelmann.
- The Violin Lesson. S.Fischer. Ed. Peters
- Basics: 300 Exercises and Practice Routines for the Violin. S. Fischer. Ed. Peters.
- 15 estudis op. 87, R. Hoffmann. Ed. IMC.
- 24 studies for the viola, op.33, A. Blumenstengel. Ed. Edwin F. Kalmus
- 15 Etüden für Viola, op. 116, H. Sitt. Ed. Scott.
- 24 studies, op. 37, J. Dont. Ed. International Music Company.
- 42 Estudi per violino, R. Kreutzer (edició de viola)
- Estudis, B. Volmer (sel·lecció). Ed. Schott.
- Technique takes off!, M. Cohen. Ed. Faber Music
- Delphin Alard para viola, vol. 1 & 2, E. Mateu. Ed. Real Musical
- Viola Position Shifts, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- Viola Position 4 & 5, Nico Dezaire. Ed. De Haske.
- 15 Estudis op.68 per a dos violes, C. Dancla.
- Viola Elementary Progressive Studies Set III, H. Kinsey. Ed ABRSM.
- 41 Capricces, op.22, B. Campagnoli. Ed. Peters.
- 12 Estudios, F.A. Hoffmeister. Ed. IMC.
- 16 Estudios-fantasía, L. Fuchs. Ed. IMC.
- 3 Sonates per a viola da gamba (transcripció), J.S.Bach. Ed. Bärenreiter

- Suite en Re Major, G.P. Telemann. Ed. Schott.
- Sonates de Telemann, Corrette, Eccles, Marcello, Pepusch.
- Concerts de Seitz, Rieding.
- Suite n.1, 2, 3 i 4 per a viola sola (transcripció), J.S.Bach. Ed. Chester Music.
- Five old french dances, Marin Marais. Ed. Chester Music
- Nocturnes op. 186, J. Kalliwooda. Ed. Peters.
- Album Leaves, H. Sitt. Ed. IMC.
- Sonata en sol menor, H. Eccles.
- Follia, A. Corelli.
- Sonata "Billiard", F. Giardini. Ed. IMC.
- Sonata en Mib Major, J. Wanhal. Ed Doblinger.
- Sonata en Sib Major, Stamitz. Ed.Schott
- Sonata en re menor, M. Glinka. Ed. Musica Rara.
- Dos piezas al estilo antiguo, C. Espejo. Ed. Henry Lemoine.
- Nocturno op.11 nº2, A. Rubinstein.
- Beau Soir, C. Debussy. Ed. IMC.
- Peces de fantasia, C. Reinecke. Ed. Amadeus
- Concert en si menor, G.F. Händel. Ed. Max Eschig
- Concert en Do m, H. Casadesus (J.Chr.Bach). Ed. Salabert
- Concert en Do Major, Joseph Schubert. Ed. Schott
- Concert en Re Major, I. Pleyel. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Re Major, Zelter. Ed. Musica Antiqua.
- Concert en Do Major, J. Wanhal. Ed.IMC.
- Concert en Re Major, F.A. Hoffmeister. Ed. IMC
- Concert en Re Major, K.Stamitz
- Fantasía, J.N. Hummel. Ed. Kunzelmann.
- Meditation, P. Hindemith. Ed. Schott.
- La Parisienne y La Wisconsinian, D. Milhaud. Ed. Heugel et Cie.
- Sonata en Mib M op.5 nº3, J.N. Hummel. Ed. Schott.
- Sonata en Mib M, A. Rolla. Ed. Schott.

10. CRITERIS DE PROMOCIÓ I PERMANÈNCIA

L'alumnat promoció al següent curs quan hagi superat les assignatures cursades o tingui avaluació negativa com a màxim en dues assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a la pràctica instrumental, la recuperació s'ha de realitzar en la classe del curs següent. En cap cas es pot qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent. La qualificació negativa en més de dues assignatures impedeix la promoció d'un alumne al curs següent i l'alumne/a haurà de repetir el curs complet.

El límit de permanència en una especialitat dels ensenyaments professionals de música és de vuit cursos, sense que, en cap cas, l'alumnat pugui romandre més de dos anys en el mateix curs. Amb caràcter excepcional, es pot ampliar en un any la permanència en 6è curs segons els casos que dicta la normativa vigent.

10.1 RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURES PENDENTS I AVALUACIÓ A SETEMBRE

Amb la finalitat de facilitar als alumnes que recuperin les assignatures amb avaluació negativa en l'avaluació final de juny, s'estableixen les proves de recuperació. Aquestes proves s'han de dur a terme durant els deu primers dies de setembre. La qualificació final de la prova de recuperació extraordinària ha de ser el resultat global obtingut de la valoració de l'evolució de l'alumne durant el curs, de l'avaluació de les activitats de recuperació i del resultat de la prova. Els criteris de qualificació d'aquesta prova de recuperació seran els indicadors corresponents que han quedat pendents en el model de rúbriques del curs.

El repertori (escales, estudis i obres) d'aquesta prova de recuperació queda establert a criteri del tutor, segons les necessitats pendents per assolir per part de l'alumne. El tutor ha d'informar a l'alumne per escrit dels continguts específics d'aquesta prova. El centre ha de publicar el calendari de les proves abans del dia 30 de juny de cada any acadèmic.

10.2 PROVA SUBSTITUTÒRIA D'AVUACIÓ

Davant la pèrdua de l'avaluació contínua per haver superat les 6 sessions amb faltes d'assistència, s'estableix el procediment substitutori d'avaluació amb un examen i audició al juny. Aquesta prova inclourà tots els continguts establerts a la programació didàctica del curs. La qualificació final d'aquesta prova determinarà la promoció o no de curs en l'assignatura. La prova substitutòria serà davant del professor/a de l'assignatura. Es triarà davant de l'alumne/a les escales, exercicis, estudis i obres del llistat que es consideri oportunes per a la seva interpretació durant aquesta prova. Els criteris de qualificació s'aplicaran amb el mateix model de rúbriques del curs corresponent.

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 1r d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 2 octaves fins a 4a posició
- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 2n d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 2 octaves fins a 5a posició
- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 3r d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 2 octaves fins a 6a posició (Do M 3 octaves)
- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 4t d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 2 octaves fins a 7a posició (Do M i Re M 3 octaves)
- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 5è d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 3 octaves fins a 8a posició. Escales en dobles cordes i en una sola corda
- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

Programa orientatiu Prova Substitutòria de 6è d'EP:

- Escales i arpegis majors i menors en 3 octaves fins a 9a posició. Escales en dobles cordes i en una sola corda.

- 9 estudis
- 3 obres (una obra de viola sola, una obra amb piano i un concert)

10. METODOLOGIA

La metodologia educativa es defineix com l'aplicació coherent d'un sistema ordenat i organitzat de l'ensenyament. Per aquest motiu, la metodologia que s'empra en l'aula marca el camí de l'aprenentatge de l'alumnat a fi d'aconseguir un aprenentatge significatiu, funcional i lúdic. En aquest cas, utilitzarem les característiques més inherents dels següents models didàctics:

- El **Model actiu**, que considera l'alumna o alumne com a eix del procés educatiu. L'alumnat és conductor del seu propi aprenentatge, experimentant amb l'instrument.
- El **Model individual-motivador**, que ha d'adaptar-se als interessos, necessitats i motivacions particulars de l'alumne. En aquest sentit, cal tindre en compte els diferents ritmes d'aprenentatge i les distintes capacitats de cadascú. La classe d'instrument presenta un tracte individualitzat i les activitats proposades han de resultar atractives i satisfactòries per a l'alumne, animant a continuar treballant i avançant.
- El **Model racional-tecnològic**, que es basa en la recerca d'eficàcia i la consecució de resultats. Aquesta assignatura s'articula al voltant del desenvolupament de destreses i habilitats que permeten interpretar de forma competent un instrument.
- El **Model mediacional**, que presta atenció a la relació entre professor i alumne. Així, el professor dóna a conèixer les possibilitats que ofereix l'instrument per tal d'expressar-nos.
- El **Model crític-reflexiu**, que incita a l'alumnat a l'adquisició de major autonomia. Mitjançant l'autoobservació, la introspecció, la investigació i l'examen crític l'alumne aconsegueix un aprenentatge significatiu i contextualitzat.
- El **Model interdisciplinar**, que integra en l'àmbit de l'instrument altres aspectes del fet musical, d'altres àrees i temes transversals, per tal de propiciar una formació global i integradora.

Per això, partim d'una línia de treball al voltant de:

- **Elements físics i emocionals.** Crear un ambient orientat cap a una pràctica instrumental basada tant en moviments i posicions naturals sense tensió com en conductes relaxades. En aquesta etapa, cal incidir en la iniciació a l'autocontrol corporal i emocional que permeti una execució instrumental de manera sana i eficient.
- **Elements tècnics.** El treball tècnic aporta l'habilitat o destresa necessària per al domini de les dificultats gimnàstiques de l'instrument. Tot sistema d'ensenyament de l'instrument persegueix el perfeccionament i domini de tres elements musicals bàsics: afinació, ritme i so. Per a la consecució d'aquest apartat cal incidir en la importància del control tant d'aspectes de mà esquerra, de mà dreta com de la correcta coordinació d'ambdues. En aquest sentit, la tècnica instrumental sol plantejar en la majoria de casos un treball d'exercicis, mètodes i/o estudis perquè l'efectivitat del seu estudi sigui màxima.
- **Elements interpretatius:** El desenvolupament de les capacitats musicals permet que els elements tècnics puguin traduir-se en expressió musical. El treball analític serà fonamental per saber com utilitzar les ferramentes tècniques en benefici de la interpretació. A més, el coneixement de les convencions estètiques serà un factor imprescindible i directament relacionat amb la presa de decisions interpretatives del repertori. La missió del professor serà donar a conèixer a l'alumnat les possibilitats expressives i tímbriques que ofereix l'instrument, perquè l'alumne modeli el seu propi segell comunicatiu i expressiu davant la interpretació.
- **Elements comuns:** el treball no ha de limitar-se a la tècnica i la interpretació, ja que l'alumne ha de conèixer i assolir altres aspectes comuns a aquests com ara els continguts interdisciplinaris, l'autocontrol performatiu, la memòria, la lectura a primera vista i la improvisació, entre d'altres. En aquest sentit, també s'aborden aquests elements de forma que queden integrats en la pràctica violística.

La classe d'instrument és majoritàriament pràctica i activa. Segons els continguts que es treballen i les necessitats de l'alumnat es plantegen diferents tipus d'estratègies i/o activitats:

Activitats d'exercitació i/o relaxació: calfament, estiraments, exercicis de coordinació i moviment...

Activitats de coneixements previs: estratègies d'avaluació inicial

Activitats d'introducció i investigació: iniciació i comprensió de nous continguts

Activitats d'escolta i anàlisi: identificació, comprensió i relació dels elements musicals

Activitats de desenvolupament i perfeccionament: estratègies d'estudi per a progressar davant les dificultats

Activitats de consolidació i assoliment: estratègies d'avaluació de resultats

Activitats performatives: desenvolupament davant l'audiència.

Activitats de reforç, recuperació i/o ampliació: segons necessitats de l'alumnat.

Durant el treball d'aquests tipus d'activitats, el professor ha d'estimular a l'alumne per treure el seu màxim potencial. A més, l'alumne no ha d'ignorar que certes qualitats són essencials per arribar a ser un bon músic:

- Constància
- Disciplina
- Actitud
- Predisposició

Dintre de la pedagogia, l'assistència o ajuda per part del professor és molt important. Cada alumne exigeix un tractament diferent, progressa de forma diferent i ha de ser el professor qui marca les pautes en l'estudi perquè l'alumne aconsegueixi resoldre les dificultats que se li plantegen en el seu estudi personal de forma autònoma. El fet de poder triar les obres, estudis, exercicis a partir d'una àmplia relació i del tractament individualitzat a l'alumnat, permet que la present programació s'ajusti amb flexibilitat i permeti garantir una formació violística sòlida. En aquest sentit, el professor proposarà uns materials en forma d'exercicis, mètodes, estudis o peces de repertori a analitzar, estudiar i executar.

11. TUTORIES

Cal no oblidar la importància de la implicació en el procés d'ensenyament i aprenentatge i, per tant, en l'avaluació, dels pares o tutors dels alumnes. Els pares juguen un paper fonamental en aquesta etapa i cal mantenir un contacte periòdic amb els pares, informant-los de tots els aspectes relacionats amb el rendiment, assistència, qualificacions, conducta i aprofitament de les classes, entre d'altres. El contacte fluid amb els pares/tutors afavoreix la solució de problemes o necessitats que puguin sorgir, especialment de relació amb la coordinació del temps d'estudi, la disponibilitat d'un instrument en òptimes condicions, la motivació de l'alumne, etc.

El professorat de viola disposa d'un temps setmanal determinat per atendre els pares/mares o tutors/tutores dels alumnes. Per tal de sol·licitar l'atenció tutorial, es disposa de dos mitjans:

- Telefònicament a la Secretaria del Centre.
- Telemàticament a través d'un formulari disponible en el web del conservatori (www.ceif.info)

12. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

- **Observació directa de les audicions trimestrals públiques.** Els alumnes són convocats trimestralment per participar obligatòriament en audicions obertes al públic. En aquestes audicions es presentarà repertori programat al curs siguin a solo, amb piano o amb conjunt. El repertori amb piano comporta un mínim d'assajos previs amb la figura del pianista acompanyant. El professor/a serà l'encarregat d'establir els assajos amb piano.
- **Observació directa de les classes i de les audicions d'aula/Exàmens.** Els continguts seran impartits durant les classes. A més, els alumnes poden ser convocats per a realitzar audicions o exàmens d'aula sobre els exercicis, estudis i obres programades davant del professor de l'especialitat o departament. Aquestes es duren a terme a aules de classe i, per tant, no es permet l'assistència de públic.

El professorat fa servir l'eina digital Google Classroom per a comunicar el seguiment individual de l'alumne, amb les dades sobre el seu desenvolupament en l'aprenentatge durant les sessions de classe. També quedarà reflectida la participació en les activitats i audicions programades.

12. ACTIVITATS

Els alumnes poden ser convocats per a realitzar activitats complementàries i extraescolars com ara: treballs d'investigació, participació en actes acadèmics, concerts dintre o fora del centre, intercanvis, sortides del centre, exposicions, classes magistrals, tallers, conferències, concursos, etc. Les activitats programades del curs queden reflectides en la PGA.

13. RECURSOS TIC

A banda del repertori bibliogràfic en forma de partitures, el procés d'ensenyament i aprenentatge de la viola pot requerir l'ús d'eines com ara:

- CDS amb acompanyament de piano o altres instruments.
- Editors de partitures: Sibelius, Finale, Musescore.
- Aparells d'enregistrament de vídeo o àudio.
- Aplicacions de dispositius mòbils o tauletes (enregistradora, metrònom, afinador, jocs interactius...).
- Internet: recerca d'informació, partitures, programari, visualització i audició d'interpretacions del repertori
- Eines de comunicació: correu electrònic
- Eines de seguiment del desenvolupament de les classes: Google Classroom

15. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

La programació és oberta, susceptible de canvis i millores que ajudin que s'adapti millor a la pràctica educativa, context i situació real del centre. En aquest sentit, per a l'avaluació

d'aquesta programació, ens basem en el model d'investigació-acció, proposat inicialment per Kart Lewin i desenvolupat amb més profunditat per L. Stenhouse, seguint els següents passos:

- Proposta de programació
- Recollida de dades
- Anàlisi de dades i reflexió
- Revisió i nova proposta

Es tracta, doncs, d'avaluar des de la pròpia pràctica perquè després es pugui aplicar de nou a ella. En la recollida de dades, busquem problemes, veiem si el progrés i la consecució dels objectius concorda amb l'esperat, comprovem si el material i els mitjans utilitzats han estat els òptims, les valoracions dels estudiants des de la seva experiència, així com aportacions dels professors de l'assignatura. En la reflexió, analitzem les dades, preferiblement amb el departament de corda per a poder contrastar opinions i idees, fomentant la participació de tots i el consens. A continuació, revisem els punts susceptibles de millora per a posar-la de nou en pràctica el curs següent. D'aquesta manera, garantim que la programació s'adaptarà contínuament a la realitat educativa i que tindrà la màxima utilitat pràctica.